

Stajerc" izhaja vsaki
tisk, datiran z dnevom
poslednje nedelje.
Ker velja za Av-
strijo: za celo leto
trone, za pol in četrt
razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
let; za Nemčijo stane
celo leto 5 kron, za
Nemško pa 6 kron;
drugo inozemstvo se
prijateljsko naročino z ozi-
rom na visokost poš-
tne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
se prodajajo po 6 v.
redništvo in uprav-
no se nahajala v
Ljubljani, gledališko po-
slojše števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80, za
1/2 strani K 40, za 1/4
strani K 20, za 1/8
strani K 10, za 1/16
strani K 5, za 1/32
strani K 2'50, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptuj v nedeljo dne 10. avgusta 1913.

XIV. letnik.

Prvaške hujskarije v Zida- nemmostu.

(Izvirni dopisi.)

Zidanimost, 2. avgusta.

Nas Zidanimost je jezikovno mešani kraj;
tu imamo poleg velikega železniškega urada
poštni urad, nadalje pomembno industrijo,
v nemških rokah. Vedno je vladalo
nas dobro in skoraj prija-
ljsko razmerje med Nemci in
Slovenci, kakor je to na Stajerskem ravno
trebno.

To prijateljsko razmerje, ki je bilo ugod-
no za obe narodnosti, se je začelo
krmeljati, ko je uprava južne železnice par-
tisanen slovensko-prvaških hujskačev tu sem
stavila. Ti so seveda po starem receptu pri-
šli politično gonjo in — sporazumno
podarstvo ter družbeno živ-
ljenje je bilo razbito. Pred petimi
lety bil je v Zidanemmostu še nemški po-
staničar, nemški obratni kontrolor, in v
tem kraju je vladal mir. Pred tremi leti se
sem predstavilo češkega (!) postajenačelnika,
ki je slovenskega obratnega kontrolorja in več
slovensko-prvaških prometnih uradnikov. S tem
kakor z enim udarcem izginilo
rno skupno življenje prebival-
cev. Nemške družbene priredbe se je na sra-
ni način napadalo, pridigovati se je pričelo
proti Nemcem. Hujskalo se je pri v tem
jako pristopni direkciji južne železnice,

katere prometni direktor Prašnikar ima prav
odprto uho za tako gonjo, — hujskalo se je
istotako pri poštni upravi in zahtevalo, da naj
se nastavi samo slovenske uradnike, češ da leži
Zidanimost v popolnoma slovenski občini Loka.
Seveda se je tudi nemškemu uradnikom zagrenilo
na vse mogoče načine bivanje v Zidanemmostu.

Vprašajmo se, ali je občina Loka
res popolnoma slovensko-prvaška?

Pri zadnjih občinskih volitvah bili so v I.
razredu sami Nemci izvoljeni. V II. razredu so
zmagali slovenski klerikalci; ta razred ima svoje
volilce večidel izven Zidanemmosta. V III. raz-
redu pa so bili izvoljeni s pomočjo naših pri-
stažev in nemških delavcev socialno-demokra-
tični kandidati. Politično razmerje pri nas je
torej to-le: Vladajoče stranke so slo-
venski klerikalci in Nemci, deloma
tudi socialisti. Slovenski narodnjaki
pa nimajo pri nas prav nobene-
ga pomena. Oni obstojijo le iz par urad-
nikov, ki politično hujskajo, namesto da bi raje
svojo službo redno izvrševali. Nadalje je tudi
zagrižen slovenski narodnjak nekdanji nemški nad-
učitelj Meško, ki je dobi pri nas nadučiteljs-
ko službo le na ta način, da je prav švin-
dlerško hlinil Nemcem prijazno mišljenje.
Ta značajni Meško je zdaj načelnik tukajšnje
Ciril-Metodove podružnice in misli, da bo celo
Loko na glavo postavil. Svoj čas dvojezično
ljudsko šolo v Zidanemmostu hoče popolnoma
posloveniti, tako da vbogi delavci in
kmetje svojim otrokom ne more-
jo več preskrbeti prepotrebne-
ga poduka v nemščini. Teh par slovensko-

narodnih hujskačev objavlja v srbofilske-
m „Slov. narodu“ v Ljubljani fanatično gonjo
in hoče vsem, ki ne trobijo v njih rog, vsako
pravico odreči.

Najškandaloznejši je bil neki pred kratkim
v ljubljanskem „Narodu“ objavljeni članek, v
katerem se je nemške uradnike v Zidanemmostu
naravnost označilo kot ljudi, ki zaradi svojih
prestopkov v službi že davno spadajo v penzijo
ali pa v ječo. Dobro! Očitaneje je tukaj,
treba je le še dokazati! Ako so nemški naši
uradniki res taki ljudje, ki spadajo zaradi služ-
benih prestopkov v ječo, potem se jih naj
izroči ječi! Mi smo nepristranski. Kajti c. k. poštni urad in železnica, ki skrbijo za
imetje in življenje ljudi, ne smeta biti v rokah
mož, ki spadajo v ječo. Zahtevamo torej stro-
go preiskavo, da se to zadevo pojasni.
Ako pa bode preiskava dognala, da je oči-
tanje „Naroda“ nesramna in fal-
tovska laž (— in mi smo prepričani, da
je to laž!) — potem se mora pisce in
dopisune „Naroda“ na odgovor po-
klicati. Ti slovensko-narodni hujskači mo-
rajo svoje očitaneje uradno dokazati ali pa od-
govornost za svoje obrekovanje nositi. Ti do-
pisuni pa sedijo v prometnih pi-
sarnah kolodvora ter poštnega
urada! Enega teh hujskačev je južna želez-
nica svoj čas že disciplinarno kaznovala; žali-
bog da ga je v Zidanemmostu pustila. Ali ljud-
stvo, slovensko kakor nemško ljudstvo zahteva
jasnosti v vseh teh zadevah!

Slovenski kmetje se sami zgražajo nad pod-
lim počenjanjem teh narodnjaških hujskačev.
Kajti Nemci pač niso nobenemu kmetu škode
povzročili. Istotako so slovenski obrtniki raz-
burjeni nad to gonjo. Kajti nemške priredbe so
prinašale zaslužek! In zdaj hoče par privandra-
nih, mlečozobih hujskačev vse te priredbe one-
mogočiti.

To mora vendar vsakdo priznati, da ima-
jo tudi Nemci pravico, prirejati
za se veselice. Zadnjič enkrat so napra-
vili tako veselico pri krčmarju g. Krajšek, ki
ima seveda svojo gostilno za vse ljudi in jo da
vsem na razpolago. Ali pred veselico prišli so
slovenski narodnjaki (žel. revident Mohorko,
nadučitelj-značajnej Meško, železniška asisten-
ta Bargason in Deršič, poštni asistent
Zmazek in „staroslovanski“ poštni oficijant
Siebenreich) h krčmarju in so surovo zah-
tevali od krčmarja, da naj ta svojo dano besedo
prelomi ter Nemcem lokale odreče. Revident
Mohorko je izjavil, da je on že v časopisih
poročal, da ne bo nemške veselice pri Krajšek

„Čukovska.“

Spisal Tebničmar.
(Po melodiji „Mi smo vojaki.“)

Mi „orlove“ smo pač korajže,
pa skrivamo jo v pozno noč;
ko dan zasije smo pohlevni
in vsa korajža sfrči proč...
Pač „čukovska“ vsa kri je naša
in črne kute prapor naš, —
mladost za krajcar smo prodali,
— in beli, beli dan je vaš!

Kaj dan nas briga, solnce zlato,
ko rdeča srajca nam žari, —
požvižgamo se na lopato,
za „čuka“ dela nikod ni!
„Teatre“ vaške pač poznamo —
naj oče dela, mati nam,
„komedije“ črnuhomo damo,
pa naj podere se naš hram!

Ljubezen nam poštna tuja,
le „jungfrave“ ljubimo mi,

čepirav njih krancelj kakor cota
na gnoju davno že leži...
kmetija nam deveta briga,
mi hujskarije hlapci smo, —
kaplan je „bog“ nam, ako hujska,
nas rešil teže dela bo!

Nam „čukom“ tuja je postala
zelena domovina že,
po Srbih naša srca mlada
vsa na komando hrepené...
Kdo plača liter vina danes?
Naj hitro zdaj se oglasi —
ljubezen, domovino zlato,
zapijemo pač čuki mi!

Mi „orlove“ smo pač korajže,
pa kadar nikdo vidi nas —
mi „čuki“ znamenje sramote
smo vsikdar ter za vsako vas!
Ja, „čukovska“ vsa kri je naša,
zastor je grehom kuta naš —
mi smo igrača le pijavkam,
— a beli, beli dan je — vaš!

Brezuspešno ga pode,

„Jelena“ varuha Schichtovih mil.

Kar 30 let obstoji in tako ponosno napreduje, mora biti dobro.

